

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Poljska v navik tih?

Za dne 15. t. m. je najavljen prihod šefa francoskega generalnega štaba Gamelina v Varšavo. Njegov prihod pade na obletnico, ko so Poljaki pred 16 leti s pomočjo francoskega generalisima Weyganda odbili boljševiško ofenzivo. Najava Gamelinovega prihoda je povzročila v vseh evropskih političnih krogih precejšnjo pozornost, v Berlinu samem pa nervoznost, saj vedo tamkaj prav dobro, da se odnosi med poljskim in francoskim generalnim štabom niso nikdar popolnoma prekinili, navzlic nemško poljski bilateralni pogodbi. V poluslužbenih poročilih se zatrjuje, da ima Gamelin nalogo, da reši nekatera vprašanja vojaškega značaja med Poljsko in Francijo. Zdi se pa, da so v ozadju nekateri momenti, ki kažejo, da se ustvarja revalorizacija francosko poljske zveze. Da ne gre samo za vojaška vprašanja, ampak da so vmes tudi politične zadeve, dokazuje najbolje nenadna ravnitev zunanjega ministra Josipa Becka, ki je očitno ostal letos brez počitnic in ki je nenadoma prekinil svoj dopust in opustil najavljeno 10 dnevno razvedrilno vožnjo z jahto po Vzhodnem morju.

V poljskih vodilnih krogih se nekaj dogaja. Nedvomno gre za prve rahle poskuse revizije poljske zunanje politične orientacije. Poljska ima za to svoje razloge: 1. Gdanske prilike, 2. Sklenitev litavsko nemškega gospodarskega sporazuma, 3. Prizadevanja Rydz Smiglyja, da prilagodi poljsko kmetstvo k sodelovanju.

Gdanske prilike. V znanem gdanskem sporu je Josip Beck skušal uveljaviti načelo, da so gdanske homatije in znano brskiranje vrhovnega komisarja DN Lesterja ob priliki prihoda nemške križarke »Leipzig« zadeva Društva narodov, nikakor pa ne zadeva Poljske. Mogočni protestni zbori po vseh poljskih mestih pa so prepričevalno dokazali, da je poljska javnost drugačnega mnenja nego je trenutni tolmač poljske znanje politike gosp. Josip Beck. Vznemirjenje širokih poljskih krogov je še naraslo ob vesti, da so se znani ukrepi gdanskega senata ki imajo namen uničiti opozicijo, jeli izvajati tudi nad gdanskimi Poljaki. Ko so namreč gdanski Poljaki hoteli k zborovanju gdanske Poljske zveze, na kateri je imel govoriti deželni poslanec Budzinski, so zborovalne prostore zasedli članj narodno socialističnega Gestapa, ki niso Poljakov pustili zborovati. Ko se je poslanec Bodzinski radi tega pritožil, je prejel odgovor, da se spričo nejasnega položaja in po razglasitvi splošne prepovedi političnih zborovanj ne more pripustiti ter dovoliti navedeni zbor gdanskih Poljakov. Vedno jasneje prodira sedaj v poljski rodoljubni javnosti zavest, da je napačno geslo, češ da je Gdansk zadeva Društva narodov, marveč da so tukaj prvenstveno ogroženi poljski interesi.

Ni se še prav poleglo vznemirjenje Poljakov radi gdanskih incidentov, ko je udarila v poljsko javnost kakor bomba vest o sklenitvi gospodarskega sporazuma med Nemčijo in Litvo, ki se je podpisal dne 5. tm. Litva, ki se je radi Vilne nahajala v 13 letnem spornem odnosu napram Poljski in ki je bila v sličnem položaju radi Klajpede napram Nemčiji, je v nenadnem preokretu podpisala z Nemčijo pogodbo, ki se v dobro poučenih krogih smatra kot prva etapa nemško litavskega zblizanja, ki naj bi prešlo tudi na politično polje. Napetost med Berlinom in Kovnom je popustila, napetost med Kovnom in Varšavo

Francosko-poljska obrambna vojna zveza

PARIZ, 12. avgusta. Zunanji minister Delbost je imel včeraj konferenco s šefom francoskega generalnega štaba generalom Gamelinom, ki odputuje danes v Varšavo, da se s poljskim generalnim štabom dogovori glede sodelovanja francoske in poljske vojske v slučaju obrambne vojne. Iz dobro poučenih virov se doznavajo, da je poljska vlada pripravljena, ustreči Franciji z rezervo, da se od Poljske ne zahteva nikakšno sodelovanje s sovjetsko Rusijo ali pa da se zahteva dovoljenje prehoda sovjetske vojske preko poljskega področja.

VARŠAVA, 12. avgusta. Ves tisk pozdravlja prihod generala Gamelina v Varšavo. Časniki povdarjajo, da se je položaj v Evropi od podpisa francosko poljske zveze leta 1920 temeljito spremenil in da se mora ta zveza prilagoditi novim prilikam. Zveza s Francijo more imeti samo defenzivni značaj in ne sme vplivati na odnose Poljske do njenih sosedov. Kakor poročajo nekateri nacionalno demokrati listi bo general Gamelin ob tem posetu izročil generalnemu inšpektorju poljske vojske Rydz Smiglyju francosko maršalsko palico.

Protivavstirske in protinemške demonstracije v Peruju

LIMA, 12. avgusta. Včeraj so bile tukaj velike protivavstirske in protivavstirske demonstracije radi odločbe mednarodne sportne zveze, da se razveljavi nogometna tekma med Peruanci. Množica demonstrantov se je podala pred palačo državnega predsednika, ki je izjavil, da je brzojavno odpoklical peruansko moštvo iz Berlina, in da je prejel brzojavke iz Argentine, Mehike in drugod z izrazi toplih simpatij za Peruance.

Bombe na zgodovinsko Alhambro

LIZBONA, 12. avgusta. General de Llano je izjavil, da so vladna letala ob priliki napada na Granado namerno bombardirali tudi Alhambro, znano zgodovinsko stavbo. Vladna letala so vrkla na Alhambro 17 bomb, od katerih k sreči ni nobena eksplodirala in je škoda le neznatna. Po vesteh iz La Corune je odred komunistov zavzel mesto Huescu v Aragoniji. Vstaskim četam je uspelo, da so po srđiti bitki ponovno zasedle mesto. Na obeh straneh je bilo 600 mrtvih in ranjenih. List »Diario da Manhã« poroča iz Segole, da je netočna vest o smrti fašističnega vodje Prima de Riviere.

MADRID, 12. avgusta. Španska vlada je razglasila področje pokrajin Quelle, Cadixa, Halcara in Pontedre za vojno zono. Službeni list objavlja sklep madridske vlade, s katerim se Kanarsko otočje in kolonija Ri del Oro stavlja pod oblast guvernerja marokanske obale in španske zone v maroškem protektoratu.

Joachim v. Ribbentrop nemški poslanik v Rimu

BERLIN, 12. avgusta. Hitler je imenoval dosedanjega izrednega poslanika Joachima von Ribbentropa za nemškega poslanika v Rimu. V političnih krogih smatrajo to imenovanje kot prvi korak v uresničevanju nove nemške zunanje politike, v kateri igra zelo važno vlogo tesno sodelovanje z Italijo.

BERLIN, 12. avgusta. Italijanski prestolonaslednik Umberto je ob zapuščanju Nemčije poslal Hitlerju brzojavni pozdrav, v katerem izraža svoje občudovanje nemški vladi in srčno zahvalo za toliko pozornost in gostoljubni sprejem.

DUNAJ, 12. avgusta. Komentirajoč poset italijanskega prestolonaslednika v Salzburgu povdarjajo listi, da dokazuje ta obisk prijateljske vezi, ki spajajo Avstrijo z Italijo v tesnem sporazumu, ki sta ga ustvarila Dollfuss in Mussolini. Ta obisk je izraz plodonosnega sodelovanja latinskega in germanskega kulturnega kroga.

je istočasno narasla. Ni sicer še povsem jasno, ali ne bo Litva, ki je doslej bila v sferi sovjetskih vplivov, skušala morda z večjo taktiko sociilirati med sovjetskim in nemškim blokom. Poljski pa narekuje položaj večjo pozornost.

Znaki preureditve poljske zunanje politike pa so v zvezi tudi z novo politiko, ki jo skuša poljski vodja in naslednik Pilsudskega generalni inšpektor Rydz Smigly uveljaviti v odnosu do kmečkega pokreta, ki ima v pregnanem Witosu svojega voditelja in ki je osredotočen v Združeni ljudski stranki. Rydz Smiglyju je kot vojaku mnogo do tega, da pridobi za sedanjí poljski režim generala Sladkovskega, poljske kmečke mase, iz katerih izhajajo najboljši poljski vojaki. Če pa je še nejasno vprašanje, ali bodo poljski kmetje segli dejanskemu vodji Poljske v pravno roko, saj zahteva Witosova kmečka stranka notranje politično po- leg amnestije svojega vodje Witosu tudi vrnitev vseh političnih pravic poljskemu kmetstvu in je dne 29. junija v Nowosielen v navzočnosti 150.000 kmetov proslavljalo kmečkega junaka Mihaela Pyrza, ki je pred 300 leti na čelu kmečke vojske korakal proti Tatarom, tako da se je krik poljskega kmetstva v Nowosielen tolmačil kot manifestantna Alba Julija poljskega kmetstva, se na drugi strani očitno skuša še pred razčiščenjem notranjepolitičnih kmečkih zahtev približati zunanjepolitični koncepciji poljskega kmetstva, ki zahteva poglobitve prijateljstva zveze s Francijo, najožje sodelovanje Poljske s Čehoslovaško in Rumunijo ter korektne odnose s Sovjetsko Rusijo. Eden najodličnejših poljskih pisateljev

KRALJ EDUARD VIII. NA RABU.

Včeraj se je jahta »Nahlin« nenadoma pojavila pred Rabom. Kralj Edvard VIII. se je podal na kopno in se je okoli nje- ga takoj zbrala množica ljudi, ki mu je navdušeno vzklikala. Kralj se je nekaj časa sprehajal po obali, nakar se je vrnil na jahto. Z jahto sta priplula tudi rušilec »Crafton« in »Gloomorm«. Angleškega kralja pričakujejo tudi na Sušaku ter na Plitvičkih jezerih. Naval tujcev na naš Jadran je silno narastel. V Splitu se pričakuje prihod posebnega pevskega zbora iz Londona, ki bo priredil vrsto koncertov angleških pesmi.

PREDSEDNIK PETER ŽIVKOVIČ V ŠIBENIKU.

Včeraj je prispel v Šibenik predsednik JNS Peter Živkovič, ki je imel konferenco s pristaši JNS.

NAŠI SOKOLSKI OLIMPIJCI NA ŠESTEM MESTU.

Včeraj na 11. dan olimpiade so se zaključile telovadne tekme, na katerih je sodelovalo 14 narodov, med njimi tudi Jugoslavija, zastopana po naših Sokolih. V končni klasifikaciji si je priborila zlato kolajno Nemčija, 2. Švica (srebrna kolajna), 3. Finska (bronasta kolajna), 4. Čehoslovaška, 5. Italija, 6. Jugoslavija. Od posameznikov si je priboril kot najboljši telovadec zlato kolajno Scherzerman (Nemčija), srebrno kolajno Mack (Švica), bronasto pa Stangl (Nemčija). Posamezni rezultati v drugi skupini, v kateri so včeraj nastopali Jugoslovenci, Japonci, Madžari, Italijani, Avstrijci, Američani, Francozi, Luksemburžani in Bolgari, so bili naslednji: Končni rezultati II. skupine: Prvi del II. skupine: 1. Jugoslavija 598.366; 2. Francija 580.279; 3. Japonska 564.827; 4. Amerika 555.300; 5. Luxemburg 516.900. — Drugi del II. skupine: 1. Italija 615.133, 2. Madžarska 590.177; 3. Avstrija 585.533; 4. Bolgarija 452.333; 5. Rumunija 360.765.

Od naše sokolske vrste je bil pri poljubnih vajah najboljši na krogih Primožič, ki je od 10 dosegljivih točk dosegel 8.33. Štukelj je dosegel 8.08, Grilec in Vadnov 7.833, Forte 7.633, Gregorka 7.033, Merzlikin 6.8, Pristov 6.67. Na drugu je bil najboljši Štukelj z 9.2, nato Grilec 9, Forte 8.933, Gregorka 8.767, Merzlikin 8.6, Vadnov 8.5, Primožič 8.35, Pristov 8. Pri prostih vajah je dosegel najboljši uspeh Štukelj z 8.567, Primožič 8.067, Vadnov 7.763, Forte in Merzlikin 7.6, Pristov 7.3, Gregorka 7.033. Na konzu z ročaji: Štukelj 9, Forte 8.767, Grilec 8.733, Primožič 8.533, Pristov 7.933, Vadnov in Gregorka 7.4, Merzlikin 5.662.

Artur Gorski je nedavno označil kot največjo tragedijo poljske republike spor med tvorcem poljske republike maršalom Pilsudskim in kmečkim voditeljem Witosom. Zdi se, da proži naslednik velikega maršala Rydz Smigly spravno roko poljskemu kmetstvu, katerega milijonske množice želijo vrnitve svojega voditelja. Če do te sprave res pride, potem je v poljski notranji politiki nastala nova doba in se je v poljski zunanji politični koncepciji izvršil preobrat.

Ne moremo sicer še govoriti o neposredni in takojšnji spremembi zunanje političnega kurza Poljske. Gotovo pa je, da gre za uveljavljanje znanega načela, da noče Poljska biti objekt zunanje politike, ampak da ji gre pri tem pravica samo stojnega ravnanja.

Na tacišu domače politike

Položaj v Dravski banovini

Na nedeljskem banovinskem zboru JNS v Ljubljani je imel izčrpen referat o prilikah v naši banovini senator dr. Albert Kramer. Iz njegovih pomembnih in važnih izjavanj o aktualnih vprašanjih Dravske banovine povzemamo sledeče glavne misli:

Stojimo pred občinskimi volitvami. Kakor l. 1933. bomo tudi tokrat ostali zvesti paroli, da je treba v naše občinske samouprave predvsem uvesti konstruktivne, pametne in poštene gospodarje in komunalne delavce, sposobne in voljne, da v okviru realne jugoslovenske politike pozitivno delajo za dobrobit občine. Naša stranka se bo z vso vnetostjo udeležila občinskih volitev in ve, da je njena parola simpatična vsem ljudem, ki v strankarski zagrizenosti še niso izgubili vse svoje prevdarnosti in treznosti. Govornik je nato razmotrival splošni politični, gospodarski in socialni položaj s posebnega stališča dravske banovine. Naše šolstvo je zopet v krizi. Odkar smo postavili čez 400 mladih učiteljev, da se prevzeli nezasedene razrede, je zopet zazijalo mnogo praznine, ki se še ni mogla spopolniti. Afera s šolskimi knjigami se je pretvorila v tragikomedijo. Govornik je navajal tudi slučaje žrebčarne na Selu, zavoda na Ponovičah, in ženske gospodinjske šole v Št. Jurju. Sokolsko delo se ima danes boriti z velikimi težkočami.

Posebno težko pritiska na celokupno naše prebivalstvo kruti **gospodarski centralizem**, ki je kriv marsikaterega gospodarskega in socialnega zla. Posebej je govornik omenjal slučaj naših premogovnikov, zadevo **Jesenic in Zenice**, redukcijo železniškega delavstva. Položaj je tem bolj težak, ker smo s pogrešno politiko povodom sankcij pretrpeli težke izgube, ki znašajo za Slovenijo okoli 180 milijonov izpadlega zaslužka. Na žalost se niso dale nadoknaditi. Nove naprave na **Jesenicah**, ki bi bile konzumirale 25.000 ton oglja in dale kruha 2000 ljudem, so propadle, ker se je v stvar vmešavala strankarska politika. V javnih delih smo ostali zapostavljeni. Od milijarde odpadke na dravsko banovino samo okrog 50 milijonov. Dočim so drugod dela v polnem teku, so licitacije za cesto Ljubljana—Kranj in Maribor—Št. Ilj zopet obrezuspešene in viadukt pri Mednu še ni razpisan. V novem proračunu je 500 milijonski kredit za obnovo železniškega materiala in tehničnih naprav. Zelo bi želeli, da bi vsaj nekaj od tega prišlo tudi v naše kraje, kjer imamo marsikateri tehnični problem povsem nerešen. **Težko pritiska naše uradništvo in posebno vpokojenje neredno izplačevanje, odnosno zavlačevanje izplačil plač in pokojnin.** — Dravska banovina je tu na zadnjem mestu, akoravno je v plačevanju svojih davčnih obveznosti skoraj na prvem mestu. Vedno jasnejše se kaže, kako huda pogoška je člen 11. fin. zakona, ki ga je vlada tudi letos predložila. **Povrh pa se moramo pritožiti nad pomanjkanjem enakopravnosti.** V savski banovini n. pr., ki izpolnjuje svoje davčne obveznosti samo do 50 odstotkov, so vpokojenec dobili v juliju svoja nakazila že okoli 8. pri nas pa šele proti koncu meseca. Take stvari se ne dajo spraviti s sveta z bedastimi klevetami, da je JNS kriva, ki je pred več kot letom in pol prenehala biti na oblasti.

Govornik se je obširno pečal z vprašanjem naših srednjih gospodarskih slojev, posebno našega obrtništva in pa obnove kreditnih odnošajev. Rešitev kmečkega problema je treba v okviru splošnih načel vzeti po banovinskih roke. V tej zvezi moramo reči, da bi v dravski banovini nikakor ne mogli sprejeti, da se pri poskusih obnoviti denarno poslovanje prezre naše združništvo.

Obširno se je senator dr. Kramer bavil z domačimi političnimi vprašanji, ki pa so **velepomembna tudi s stališča občne državne politike.** V tej zvezi je razpravljalo o zadevah naših občin in zlasti tudi o vprašanju našega nacionalnega uradništva in zaposlitve slovenskega delavstva. Z načrti o minimalnih mezdah ni nič pomagano, predvsem je treba ustvariti zaslužka in kruha in praktično izvajati

Mariborske in okoliške novice

Naša mladina osvaja višave!

Naša agilna jadralska letalska skupina mariborskega oblastnega odbora »Naša krila« je priredila v nedeljo dne 9. avgusta na letališču na Težnu uspeh jadralske letalske miting kot zaključek nadvse uspele velike letalske razstave na Mariborskem tednu.

Žal, da so zadnji hip odpovedala najavljena vojaška in civilna letala svojo udeležbo in so zato morali naši jadranci ves program nekoliko skrajšati, kar pa ni motilo spričo uspelega poleta jadralskega letala raz Pohorja.

Prvo točko je izvajal na lastnem akrobatičnem letalu naš veliki letalec gospod dr. Stane Rape, šef centra ljubljanskega aerodroma, propagandne lete. Takoj zatem se je že opazilo nad Pohorjem jadralsko letalo Grunau Baby II. graškega C pilota g. Frančka Tisovca. Štartal je točno ob pol 15. uri pred Mariborsko kočo ter takoj v začetku navdušil s svojimi jadralskimi akrobacijami mnoge planince, kateri so nalašč ta dan pohiteli na Mariborsko kočo, da prisostvujejo temu zgodovinskemu letalu jadralskega — brezmotornega — sporta. Večina ni verjela, da se bo ta brezmotorni ptič, ki ima 13 in pol metrov razpetine kril, lahko dvignil s pomočjo gumijevih vrvi ter jadrati proti Mariboru. Takoj na startu pa je svoj sloves

potrdil in navdušil mnogobrojne planince, da bi najraje z njim poleteli. Žal jim naši jadranci te želje niso mogli ustreči ker je prostora samo za enega letalca, priporočajo pa vsem navdušenim prijateljem tega prelepega in vitežkega sporta, da pristopijo v njih vrste ter pomagajo našim neumornim jadralcem zgraditi novih visokozmožnih letal, tako da bo lahko potem vsak Mariborčan jadrati s svojim letalom! Maribor kot pionir jadralskega letalstva v Jugoslaviji bi moral ta svoj priimat hlabro čuvati, mogoče pa je to samo, če je razumevanje naših Mariborčanov zadostno.

Jadralci Tisovec je jadrati nad Reko dalje nad Hočami in zavil proti Mariboru, moral pa je po 17 minutnem jadraniu radi brezvetrovnega in mirnega ozračja nad Razvanjem pristati ob drž. cesti proti Mariboru pri vasi Bohovi, tih pred uredničenjem svojega cilja na tezenskem letališču.

Pristanek se je izvršil brez najmanjših defektov. Ves čas je jadranje opazovala navdušena publika na letališču in veselih lic opazovala jadranje brezmotornega letala. Po jadralskem letu se je zopet dvignil v zrak dr. Rape po govoru predsed. O. o. Aerokluba Dr. J. Tominka, ki se je v imenu vseh navzočih zahvalil g.

dr. S. Rapetu za sodelovanje na razstavi in mitingu. Dr. Rape je izvajal najdrznejše akrobacije iz višine 1000 m, kot loopinge, rolinge itd. ter se po tem pestrem programu s pozdravnim poletom nad občinstvom poslovil od Maribora. Po tem akrobatskem letu Dr. Rapeta so zopet nastopili naši jadranci s svojim jadralskim letalom ter najprej pokazali občinstvu kako starta letalo na gumijev vrv s pomočjo startnega moštva. Letalci so se menjali Gradčani in Mariborčani. Nato je startalo jad. letalo s pomočjo avtovleka na 300 m dolgi pleteni žici ter se dvignilo do višine 60 metrov in izvajalo lepe zakrete in pikeje ter navzoče gledalce navdušilo za ta lepi sport in v prvi vrsti sigurnostni pristanek. Pristanek je v vsakem slučaju odlično uspel.

Naši jadranci imajo že od sredi julija svojo stalno jadralsko šolo na terenu pri sv. Marjeti pri vasi Vukovje na Prahovem posestvu in priporočamo vsem zainteresiranim da si vežbanje ogledajo. Ta teden se zaključuje prvi tečaj, začne pa takoj drugi. Na terenu je sedaj 5 letal s preko 20 tečajniki, ki bodo ob zaključku sami zreli piloti. Naša mladina zasluži, da jo podpremo!

Maribor spuhal 11 in 1/2 milijonov v zrak

Zanimiva je polletna bilanca tobačne potrošnje v Mariboru. Njene številke nam dokazujejo, da je Maribor spuhal v dim v letošnjih prvih šest mesecih nič manj kakor 11.733.523 dinarjev, kar znači, da je Maribor eden izmed najboljših odjemalcev tobačne industrije. Prvo mesto zavzema v potrošnji cigaret Drava z 19.782.000 komadi, Zeta 8.082.100, Ibar 6.181.900, Morava 2.568.700, Neretva 454.300, Drina 390.000, MIRJANA 317.300, Vardar denakotiziranih 79.000, navadnih 298.300, Sumadija 19.360, Mignon 8880, Strumica 5360, Kosovo 5580, Jadran 2860 in Karagjorgje s 1149 komadi. Tudi cigare se Mariborčanom dopadejo. V prvem polletju je bilo popušenih mešanih inozemskih 443.600, Brasilice 118.300, kratke domače 88.100, Portorico 59.520, Cuba 51.300, Cigarillos 35.050, Operas 40.540, Virginia 33.350, Virginiosa 25.050, Trabuco 5280, Regalita 2780, Britanica 2160 in Perla de Cuba 168 komadov. Zanimivo pri tej statistiki je to, da najdražje

znamke cigar »Flor de Havana« v Mariboru nimajo niti enega odjemalca. Največ se pokadi cigaret, medtem ko je potrošnja tobaka zelo majhna. **Tobaka se je prodalo največ Sava 4.083.50 kg. Zeta 164.50 kg. Neretva 57.50 kg. Trebinja pa celo samo 0.90 kg.** Ostala potrošnja se pokaže v naslednjih številkah. Tobak za pipe: Amerikanec 124.3, Dunavski 6842 kg, tobak za zvečenje 660.50 kg, tobak za noslanje 159 kg. Cigaretnege papirja pa so Mariborčani porabili 241.150 zavojčkov v vrednosti 127.777 dinarjev. Po vsej tej statistiki vidimo, da se v Mariboru veliko puši, kar označuje vsota pokajenega materiala **malodane 12 milijonov dinarjev.**

Kam pojdemo?

Poletna veselica Narodne odbrane — Studenci, bo na praznik v soboto 15. tm. na letnem telovadišču Sokola Maribor I.

v Koseskega ulici. Igrala bo vojaška godba, na sporedu pa je ples, streljanje na dobitke, srečolov, ribolov itd. Poskrbljeno bo tudi za izvrstno pijačo, za prijatelje želodčnih dobrot pa bodo na razpolago razne specialitete, ala čevapčiči itd. — Začetek ob 15. uri, vstopnine ni!

Veliki kabaretni spored Mariborskega tedna dnevno v Veliki kavarni.

Gasilska četa Radvanje priredi dne 15. avgusta 1936 razvedrilni popoldne v gostilni Krajnc, Sp. Radvanje. Godba na pihala. V slučaju slabega vremena bo prireditev prihodnji dan.

O tem in onem

Iz poštne službe. Premješena sta višji kontrolor Mirko Grošelj, doslej pri pošti Ljubljana 2, v Maribor k pošti 2. Kontrolor Martin Stefanec, doslej pri pošti Maribor 2, je premješčen k pošti Ljubljana 2.

Odlikovanje. Z redon. sv. Save V. stopnje je bil odlikovan bivši pobreški župan Karol Stržina.

Mitsui—Mitsubishi

Bilo je v času rojstva japonskega gospodarskega imperializma, ko je ameriški poveljnik vojne mornarice Perry v letu 1853. priplul v japonske vode z ameriško vojno ladjo. Japonci tedaj še niso poznali vojnih ladij in so z začudenjem opazovali to ladjo. Japonsko ministrstvo je takoj ugotovilo opasnost, ki bi jo lahko te ladje povzročile japonskemu otočju in se je takrat že sestavil načrt, da bi vse otoke ogradili z bambusovimi gozdovi, misleč da bi bila to najboljša obramba proti sovražniku in njegovim torpedovkam. Iz vojnih ladij bi bilo preko tega gozdoma nemogoče obstreljevati celino. Bogata trgovska družina Mitsui je poslala v luko nekega slikarja. Da je tam napravil nekaj akvarelskih posnetkov ameriške vojne ladje. Po pregledu slik je ugotovil baron Mitsui, da bi bili bambusovi gozdovi proti takim ladjam brez pomena, ker bi ne mogli vzdržati topovskega ognja. To pa še tem bolj, ker je že vnaprej predvideval, da se bodo ladje v toku časa tehnično izpopolnjevale. Neposredno za tem se je podal k mikadu in mu vse pojasnil. Posledica te intervencije pri mikadu je bila, da se je Japonska začela zanimati za ustvaritev lastnega brodomarstva in je danes lastnica silno močne mornarice.

Kadarkoli in kjerkoli se govori danes o japonski trgovini, o japonski konkurenci ter o japonskem gospodarskem

dumpingu, povsod se imenuje ime in hiša Mitsui. Tvrdba »Mitsui Gomei Kaisha« ni ime navadne tvrdke in tudi ne kakšnega glavnega urada v zapadnem smislu, temveč ime gospodarsko-politične centrale, kjer se izdajajo navodila za izvoz in uvoz. Ta »glavni stan«, kakor bi to ustanovo lahko pravilno označili, ima svoje podružnice po vsem svetu. »Mitsui-Busan Kaisha« z njenimi podružnicami v Londonu in Newyorku, »Societe Anonyme Francaise« v Lyonu, »Deutsche Bussan A. G.« v Berlinu, »Mitsui Bussan« v Južni Ameriki, plantažna družstva na Formosi, Malajskem arhipelagu, v Kitajski in v Abesiniji. Tudi »Kinka Cotton Spinners Association« je samo odcepek tega velikega gospodarsko-političnega japonskega združenja Mitsui. Nobeno važno mesto Azije ni brez filiale. Mitsui. Zanimivo je, da Japonci, ki potujejo po svetu, ne iščejo japonskih konzulatov, temveč predvsem Mitsui urade. Mitsui je premogovnik, je tvornica železa, je kemijska in tekstilna tvornica, je tvornica strojev in brodov, je banka (ustanovljena 1673) in je obenem zavarovalnica.

Dne 5. marca 1932 je bil ubit baron Takuma Dan, vrhovni šef tvrdke, podjetnik velikega kalibra. Kljub temu njegova nenadna smrt ni imela pravih posledic v poslovanju brezštevilnih podjetij Mitsui. Družina se je sestala in izbrala novega vodjo. Da bi katerikoli diktator zavzel mesto predsednika v

načelo človeka vrednega življenja ročnega in duševnega delavca.

Govornik je na koncu razpravljal še o nekaterih splošnih vprašanjih, ki so bila predmet sklepov seje Izvršnega odbora JNS. V zvezi s končno razsodbo v našičkem procesu, ki je vzbudila v vsej javnosti toliko upravičene pozornosti, je poudarjal, da se **borba proti korupciji ne da voditi samo z orožjem formalnih paragrafov.** Primer, ki se je nedavno dogodil na Angleškem, nam kaže pot. Kadar bomo imeli možnost, da narodnega mandatarja, javnega delavca, ki je svoj položaj zlorabljal v nepošteno namene in v svojo osebno materialno korist, dejansko izključimo iz našega javnega življenja in mu onemogočimo nadaljnje izvrševanje njegovih javnih funkcij, takrat bomo zadali smrtni udarec korupciji, in lažje bo potem čistiti tudi naš upravni aparat. V tej smeri bo treba iskati konkretnih rešitev.

Zaključno je govornik poudarjal borbenost, ki danes navzile vsem težkim preizkušnjam navdaja napredne in nacionalne ljudi. Zvesti svojim načelom in trdno stoječ na osnovi zakonitosti, se nikogar ne bojimo in vemo, da ima nasprotnik pred nami respekt, čeravno bi hotel to zanikati. Radi tega nas tudi toliko napadajo. A ravno njihovi napadi, njihovo zagrizeno sovraštvo so dokazi naše moči, ki se ne da zlomiti od nobene sile. Delegati so govornika prekinjali z burnim prirejanjem ter nagradili njegova izvajanja z viharim odobravanjem.

Umor v Mejni 32 kazenski

Kako je zločinska trojka zasnovala ter izvršila umor, kje sta se Štern ter Kolar skrivala in kako sta prišla preko meje

Poročali smo že, da sta bila v Avstriji aretirana Karel Štern in Ivan Kolar, ki sta bila nujno osumljena, da sta izvršila dne 8. julija t. l. grozen roparski umor nad vpokojenim finančnim preglednikom Ivanom Strajnskom. Oba aretiranca so zaprli v zapore okroglega sodišča v Leobnu. Te dni je prešla mariborska mestna policija obširno poročilo o zaslišanju Karla Šterna in Ivana Kolarja pri orožniški postaji v Triebnu, kjer sta bila oba aretirana. Štern je pri zaslišanju odkrito priznal svoj zločin ter naslikal grozni umor v Mejni ulici 32 takole:

Načrt zločinske trojke v magdalenskem parku

Že delj časa pred zločinom so se Karel Štern, Ivan Kolar in neki 38 letni ključavničarski pomočnik Franc Belak dogovorili, da bodo pri pokojnem Ivanu Strajnsku vlomili ter mu odvzeli denar, ki ga je imel po Belakovih zatrdilih okoli 30.000 Din. Ker sta Belak in Kolar v Mejni ulici dobro znana, je moral po sporazumu vlom izvršiti Karel Štern. Dan pred zločinom, to je 7. julija, so se vsi trije sestali v magdalenskem parku, kjer so skupno napravili načrt. Belak je nato šel s Šternom v Mejno ulico, kjer je Šternu pokazal hišo in sobo, kjer je omara, v kateri je imel pokojni Strajnske v nekem kovčegu shranjen denar. Dogovorili so se, da pojde Štern naslednjega dne med 6. in 7. uro, ko bo Strajnskova žena odsotna, k Ivanu Strajnsku ter ga vprašal najprej za stanovanje, nato pa zahteval od njega denar. Če ga ne bo prostovoljno izročil, naj ga pobije.

Kako je Štern izvršil grozno umorstvo

Štern se je po dogovoru zares podal na slednjega dne k Strajnsku. Belak je zunaj hiše stražil, Kolar pa je čakal doma, ker bi zbujal ob jutranjih urah v Mejni ulici preveč pozornosti. Ko je Štern stopil v stanovanje Strajnskovih, je po njegovi izpovedi najprej Strajnska vprašal za stanovanje, nato pa zahteval od njega denar. Strajnske je baje rekel, da mu ga bo dal ter je zatem stopil v sobo. Odprl je omaro, toda v naslednjem trenutku je pograbil sabljo, hotel je njo udariti Šterna. Štern pa ga je zgrabil, mu iztrgal sabljo ter ga okoli 10 minut davil, dokler ni

Strajnske omahnil in padel na tla. Nato je Štern odtrgal ključavnico kovčega, v katerem bi se moral nahajati po Belakovih navodilih denar, pograbil 4 tisočake in 8 stotakov, dva zlata prstana in okoli 2 kg starih avstrijskih kovancev, zaprl stanovanje ter odšel. Zunaj hiše bi moral čakati Belak, ki ga pa ni bilo.

Po izvršenem zločinu

Štern je nato zbežal v Stražunski gozd, kjer je srečal nekega dečka, katerega je poslal na Kolarjev dom z naročilom, naj pride v gozd, češ da je svojo »nalogo« izvršil. Kolar je takoj prišel. Ko mu je Štern sporočil, da ima denar in da morata sedaj pobegniti, ker je Strajnska malce preveč davil, tako da bo najbrže umrl, je Kolar šel zopet domov, si oblekel najboljšo obleko ter se nato zopet vrnil k Šternu, ki je medtem čakal v gozdu.

Peš do Hoč, v Celje, Zagreb in nazaj preko meje

Nato sta oba šla peš do Hoč, kjer sta stopila ob 11.45 v mestni avtobus ter se peljala do Celja. Tam sta bila do 8. ure zvečer in sta nato stopila v vlak ter se odpeljala v Zagreb, kamor sta prispela ob 23.30. V Zagrebu sta ostala pet dni ter prenočevala v nekem hotelu. Živela sta prav dobro ter napravila skoro ves ukradeni denar. Pri nekem juvelirju sta kupila vsak po eno zapestno uro za 145 Din in po eno dozo za puder po 89 Din. Štern je spoznal tudi neko žensko, ki ji

Osebnosti. Razrešena sta upraviteljskih dolžnosti g. Cvetko Radovan, šol. upravitelj v Cezanjevcih, kjer je imenovan za šol. upravitelj g. Šnuderl in Lah Milan, šol. upravitelj v Négovi, kjer je imenovan za šol. uprav. g. Lešnik Mirko. Odpuščen iz službe je dolgoletni upravnik banovinske drevnice pri Kapeli g. Glasser Jožko, velik strokovnjak v tej panogi. Na njegovo mesto je bil imenovan g. J. Horvat.

Mrtvaški zvon. V splošni bolnišnici je preminila v 66. letu svoje dobe posestnica Neža Tomaničeva. Žalujemo naše toplo sočutje!

V tuje roke . . . V času od 1. aprila 1928 do 31. decembra 1935 so prešla v mariborskem področju v roke pripadnikov tuje narodnosti zemljišča v izme-

je podaril zlat prstan, drug prstan pa je vrgel v Savo. Po petih dneh sta se zopet peljala nazaj do Hoč, od koder sta nato šla peš do avstrijske meje, ki sta jo prekorčila pri Sv. Duhu. Nameravala sta preko Avstrije in Nemčije v Francijo.

Tretjega so danes aretirali

Na podlagi izpovedb Karla Šterna je policija pred dnevi pričela zasledovati Fr. Belaka, ki ga pa niso mogli dobiti. Danes ob pol 8. zjutraj pa je opazil stražnik na državnem mostu korakati nekega moškega, ki je bil sličen zasledovanemu Belaku. Stopil je k moškemu ter ga povabil na policijo. Tam so ugotovili, da imajo v rokah zares Franca Belaka. Takoj so ga zaslišali, toda Belak je trdil, da Šterna sploh ne pozna, pač pa da se je nekoč s Kolarjem dogovoril, da bosta izropala Strajnska. O roparskem umoru pa da ne ve ničesar. Dejal je tudi, da sta to nameravala izvršiti svojčas in sta v ta namen telefonirala Strajnsku, da je njegova hčerka težko zbolela. Strajnske je res šel z doma, toda njegova žena je ostala doma, tako da nista mogla izvršiti načrta. Belaka so po zaslišanju na policiji izročili tukajšnjemu okrognemu sodišču.

Če odgovarjajo te izpovedbe, ki razjasnujejo zločin v Mejni ulici 32, resnici, potem je vprašanje, kaj je z vsemi onimi naznanili na policiji o prihodu Šterna in Kolarja domov ter o njunem bivanju v različnih krajih mariborske okolice.

ri 460.115 kvadratnih metrov v skupni vrednosti skoro 58 milijonov dinarjev.

Predstojništvo mestne policije v Mariboru poziva vse lastnike biciklov, kateri še ne posedujejo evidenčnih tablic, da se takoj zgledajo s prometno knjižico odn. potrdilom na policijskem predstojništvu, soba 10, II.

Iz sodne službe. Napredovala sta v IV. položajno skupino druge stopnje sodnika dr. Srečko Germovšek iz Maribora in Jurij Lesjak iz Celja. Za pisarniškega uradnika VI. položajne skupine sta imenovana Fr. Korošak pri sreskem sodišču v Mariboru in Franc Ferenčak pri sreskem sodišču v Slov. Bistrici.

Sprejem v vojaško akademijo. Letos bo sprejetih v vojno akademijo 300 gojenec z gimnazijsko ali realno maturo. Rok

družini Mitsui, je nemogoče. To preprečuje poseben hišni red, rekli bi ustava družine. V sedanjih časih so bile ustave največjih narodnih družin že prekršene in izpremenjene, toda konstitucije te čbitelji se ne dotakne nihče. Že 250 let je preteklo, odkar je to družinsko ustavo proglasil Mitsui. V muzeju Mitsui v Tokiu leži ta original ustave, kjer je na razpolago vsem, da ga lahko pregledajo. V 13 točkah je tu obrazloženo vse, kar pripada Bogu in kaj carju, kaj potrebuje družina, da dela in da množi svoje bogatstvo. Razkošje in preveliko članstvo družine je treba preprečevati. Palače v Tokiu s parki in gozdovi, alejami in jezери, lagunami in vrtovi, z vsem notranjim sijajem, mozaiki in gobelini — to vse skupaj za družino Mitsui ne velja za luksuz. Tako tudi ne veliki dineji, ki jih prireja Takihimi Mitsui (petnajsti baron Mitsui po vrstnem redu) in kjer se podeljujejo za zasluge mikadova odlikovanja družini Mitsui. Nikdar namreč še ni bil odlikovan posameznik, temveč vedno samo vsa družina.

Stara je družina Mitsui, njeno bogatstvo, njen upliv in njena moč. Japonski gospodarski imperializem ima svoje početke v prejšnji generaciji. V početku tega stoletja so prišli v Hamburg Japonci, ki so govorili angleški in angažirali svojega zastopnika za prodajo japonske surove svile. Agent, ki je to ponudbo sprejel, se je pač razumel v med-

narodni trgovini s svilo, ni pa vedel o tvrdki Mitsui ničesar. Anglo-hamburški trgovci niso jemali Japoncev za resne. Nekoliko mesecev kasneje je prišlo spet nekaj Japoncev in so ponudili istemu trgovcu svoje zastopstvo svile pod znatno ugodnejšimi pogoji. To se bili zastopniki tvrdke Mitsubishi. Trgovci ni opazili razlike precej sličnih imen in je prevzel ponujeno mu zastopstvo. V tem poslu je Mitsubishi pobijal vse do danes koncern Mitsui. Končno pa je v tem boju na gospodarskem polju zmagal je Mitsui. Mitsubishi pa je obdržal premoč v bankarstvu, trgovini in zavarovanju. Vzplamtela je nova borba veleindustrije proti velebankarstvu, ki jo je občutil malodane vsak Japonec. Mitsubishi se naslanja na stranko Minseiton, Mitsui pa na stranko Seikai. Mitsubishi trguje, kupuje in prodaja. Ta koncern hoče inir. Mitsui pa išče tržišče za svoje industrijske produkte in to tudi z vojno, če drugače ne gre. Mitsubishi je torej proti vojni in proti vsem eksperimentom ekspanzije, medtem ko zahteva Mitsui vojno. Tako se je začela velika borba med tema dvema koncernoma in to še prav posebno leta 1931. Takrat je izpadel tvrdki Mitsui precej poslov iz rok, pa je vplivala na mikada in generala Arakija, znanega vodjo japonskih nacionalistov. S tem je bil prodor v Mandžurijo zagotovljen. Ne samo, da je Mitsui obvaroval in zasigural svoje udejstvova-

nje ob južno mandžurski železnici, temveč je tudi prejel velika naročila za svojo industrijo. Tako je Mitsubishi izgubil poslednjo bitko, kar je imelo za posledico padec Yena. Mitsui je potreboval znižanje yena, kar se je tudi zgodilo. V tem boju je neki fanatik ubil vodjo tvrdke Mitsui. V vzrokih tega početja pa javnost še ni ničesar izvedela. Mitsubishi še lahko vodi posle, toda samo srednje vrste, ker je iz prvih vrst po ravno kar opisanem boju, izpadel. Mitsui pa ima prvenstvo v svojih rokah in upliva še danes na japonsko zunanjo politiko.

Ptujске novice

Novi grobovi. Pri Sv. Urbanu je umrl ugledni posestnik Miha Rašl v starosti 60 let. Pokojnik je bil dolga leta župan občine Sv. Urban. V Ptuj je umrla Friderika Tognio, posestnica in lastnica kavarne »Evropa«. Dosegla je starost 81 let. Blag jima spomin.

Na drž. realni gimnaziji v Ptuj bodo razredni in popravni izpiti po temle redu: 26. avg. razredni izpiti za II. a in V. razred, 27. avg. popravni izpiti za I. b in II. a razred, 28. avg. popravni izpiti za II. b in V. razred, 29. avgusta popravni izpiti za III. a, III. b, VI. in VII. razr., 31. avg. popravni izpiti za I. a razr. ter nižji in višji teč. izpit. Natančnejši razpored je objavljen na uradni deski.

DVOJNI UŽITEK

PROIZVOD »UNION« ZAGREB

DRŽAVNA RAZREDNA LOTERIJA.

Pri žrebanju V. razreda, 32. kola, dne 11. avgusta so bili izžrebani sledeči dobitki:

Din 80.000:	99385
Din 60.000:	14398
Din 40.000:	35975
Din 30.000:	60524 63756
Din 10.000:	310 423 6840 7689 9898 27304
31021 34384 43691 46738 50898 58886 84187	
Din 8000:	113 9512 24294 30934 53262
55042 55076 65259 66035 68249 71851 74717	
80674 93081 97456	
Din 6000:	1349 8321 18913 24362 25417
27540 30348 33149 41346 43428 48126 48517	
57693 63560 64732 66612 66711 68819 72761	
73373 75256 80604 84786 92509 92880 98668	
Din 5000:	2667 8889 9878 15091 21688
28399 31583 37633 38622 39675 51719 53508	
55104 58294 63241 64924 65973 68087 68579	
68681 76512 83479 83483 84546	

Bančna poslovalnica Bezjak, Maribor, Gosposka 25.

prijave je do 5. septembra t. l. Točne informacije o sprejemnih pogojih so na razpolago pri vseh vojnih okrogih.

Utonil je v Muri mladi Ivan Hozjan. Do nedavna je bil v nekem splitskem samostanu. Prišel je domov na počitnice in se je šel kopat v Muro. Toda zgrabil ga je krč in je Hozjan utonil.

Brivnice in damski frizerski salon bodo v petek dne 14. t. m. odprti kakor običajno ob sobotah. Na praznik v soboto pa odprti do 13. ure. V nedeljo bodo ves dan zaprti.

Jadranska straža prodaja dve vojni karti izpod cene za potovanje iz Splita do Kotora in nazaj. Informacije dobite v Gregorčičevi ulici 26, pritličje.

Naknadna zaprisega. Mestno poglavarstvo v Mariboru, vojaški oddelek razglašča, da se bo vršila naknadna zaprisega vseh voj. obveznikov, ki do danes niso bili iz kateregakoli vzroka zapriseženi na vernost Nj. Vel. Kralja Petra II. v četrtek, dne 13. avgusta ob 11. uri predpoldne v Gambrinovi dvorani v Mariboru. Vsi ti obvezniki naj se tega dne zgledajo ob 10.30 v navedeni dvorani službojočemu uradniku, ki jih b o vpisal v zadevne seznime in potrdil prisego.

Smrtonosni padec s slive. V Zgornji Ročici pri Sv. Benediktu v Slovenskih goricah je padla s slive 78 letna prevzittkaričica Ivana Rokavec in obležala s strto hrbtenico. Pol ure zatem je izdihnila.

V škodnju obešenega so našli v Suhemdolu pri Slovenjgradcu 42-letnega gostilničarja in najemnika Jožefa Galleja, ki zapuščala ženo in tri nepreskrbljene otroke. Vzrok samomora ni točno znan.

NA DRAVSKEM POLJU NEPRESTANO GORI.

Zgornje Dravsko polje je postalo, posebno pa vasi, ki spadajo v področje občine Cirkovci, torišče neprestanih požarov. Tudi preteklo noč so imeli gasilci iz Cirkovcev, in Školovci trudapolno delo. Pri pos. Rašlanu v Sp. Jablanah je okrog polnoči začelo goreti. Ogenj se je z veliko naglico razširil na domačije Jožefa Unika, Jerneja Beraniča in Frangeša. Vsem posestnikom so zgoreli gospodarski objekti do tal, ter vsi nakopičeni poljski prideški ter gospodarsko orodje. Zgorelo je tudi večje število perutnine in nekaj živine. Škoda bo znašala okrog 150.000 Din. Pri gašenju se je ludo opekla posestnica Elizabeta Unuk in so jo morali spraviti v ptujsko bolnišnico. Drugi požar so imeli v Strgojcih občina Cirkovci. Gorelo je pri posestniku Jožefu Pavku, kateremu je zgorelo gospodarsko poslopje z vsemi poljskimi prideški vred. Ogenj so pogasili vaščani. Škoda znaša 10.000 Din. Ob času, ko to poročamo, gori zopet na Dravskem polju. Zdi se v bližini Ptujске gore.

Iz življenja in sveta

Tragika velikih ljudi onstran groba

V prah so se razpršili ostanki velikih mož, ki so vtisnili dobi, v kateri so živeli, neizbrisno znamenje svojih del, ter ustvarili zgodovinske like. Ostala so nam dela, ostala je zgodovina njihovega udejstvovanja, izgubili smo pa sled, kje počivajo njih zemski ostanki. Ostanke dveh velikih revolucionarjev Voltaira in Rousseauja ni več — spremenili so se v prah. Tudi skelet slavnega Boccaccia je izginil brez vsakega sledu. Njegove kosti je skozi nepretrgano vrsto let iskala za to posebno določena komisija, a brez uspeha.

Srčna želja francoskih bonapartistov je bila, da bi se kosti vojvode Reichstattskega, Napoleonovega sina prenesle v Pariz, da bi bil s tem pomirjen duh velikega pokojnika. Njegovo telo počiva v 800 kg. težki rakvi, ki je shranjena v kapucinski grobnici habsburške rodbine na Dunaju. Njegovi možgani počivajo v bakreni posodi v cerkvi sv. Štefana, medtem ko je njegovo srce shranjeno v kapeli Loreto, istotako na Dunaju.

Ista usoda je zadela srce velikega Byrona, junaka grških osvobodilnih bojev. Grki so hoteli pokopati svojega prijatelja in simpatizerja na Pantheonu v Atenah, kar pa je angleška vlada preprečila. Byronovo telo je bilo odposlano v Anglijo,

srce pa je ostalo v Grčiji, shranjeno v srebrni dozi v grškem mestecu Missolongi. Tu je doletela srce velikega Byrona žalostna usoda. Za časa turških bojev je doza s srcem izginila in manjka odtlej za njo vsaka sled. Tudi njegovo telo ni bilo pokopano, kakor prvotno nameravano, v Westminster Abbeyu, temveč v mali vaški cerkvi pri Hacknallu.

Še zanimivejša je zgodba o lobanji genija Rafaela. Goethe nam v svojih »Pisem po Italiji« opisuje o globokem vtisu, ki ga je na njega napravila lobanja Rafaelova, razstavljena v akademiji sv. Lucije. Lobanja genija je bila tako izrazita, da se jo je lahko razločilo med tisoči drugih. V letu 1883 so odprli Rafaelovo rakev in na veliko začudenje ugotovili, da je v rakvi poleg kosti tudi lobanja. Razumljivo je, da so neposredno po tem odstranili ono lobanjo v akademiji sv. Lucije, o zmoti Goethejevi pa se odtlej molči.

Slavni mojster skladb Mozart je umrl v največji bedi. Ni bilo denarja za njegov pogreb. Šele po mnogih letih so se spomnili nanj in na njegove kosti, ki so ležale v skupnem grobu. Po grobarjevi navedbi, so pokojnikove kosti položili v poseben grob. Koliko se lahko zanesemo na izpovedbe grobarjeve in če res držijo, je pa drugo vprašanje. Gotovo je samo to, da

ne vemo za gotovo, če so v Mozartovem grobu pokopane res njegove kosti.

Člopin, veliki duh, čigar srčna želja je bila, da se njegovo srce prenese v rodno poljsko grudo, leži pokopan na pokopališču Pere Lachaise v Parizu. Njegovo srce pa je počivalo v Varšavi v cerkvi sv. Križa, kjer je v letu 1860 za časa revolucije izginilo istotako brez vsakega sledu.

Istotako čudna usoda je doletela tudi zemeljske ostanke velikega pesnika Schillerja, kjer so za časa prekopavanja pokopališča, razdrli nevede tudi Schillerjev grob. Iz kupa vseh izkopanih kosti in lobanj je posebna komisija izbrala kosti in lobanjo pokojnika. Izmed 23 lobanj je komisija po temeljiti raziskavi našla končno Schillerjevo. Ni pa še danes končno ugotovljeno, dali so ti ostanki res ostanke velikega pokojnika.

Zgodovina doživetja in usode teh mož nas privede do čudnega zaključka, da veliki duhovi nimajo groba, v katerem bi počivale njihove kosti sklenjene, kot so bile v življenju, temveč da družijo vse te velikane neka skupna usoda, ki njim odnošno njihovim zemeljskim ostankom ne dopušča onega miru, ki so ga deležni navadni zemljani.

Športno gibanje

Enajsti dan berlinske olimpiade

Včeraj so bile olimpijske igre v znamenju telovadnih in plavalnih tekem. V finalu 4x200 m, pristo, gospodje si je priborila zlato kolajno ekipa Japonske, in sicer v novem svetovnem rekordu 8:51,5. 2. USA 9:03, 3. Madžarska 9:12,3, 4. Francija, 5. Nemčija. Tudi so bili zaključeni poljubni skoki. Prvo mesto s 163,57 točkami je zasedel Degener (USA), 2. Wayne (USA) 159,56, 3. Greene (USA) 146,28, na 10. mestu se je plasiral Zihel (Jugoslavija) in pustil za seboj prvake šestnajstih držav. Vršili so se tudi predteki v štiri s krmarjem. V prvem predteku je zmagala Nemčija, 2. Francija, 3. Jugoslavija pred Poljsko in Ameriko. V finalnih waterpolskih tekmah je Anglija igrala s Holandsko 4:4, Madžarska je porazila Belgijo s 3:0, Nemčija Avstrijo s 3:1, Francija pa Švedsko z 2:1. V nogometu je Avstrija porazila Poljsko s 3:1 in se tako plasirala v finale z Italijo.

Službene objave Poverjenstva SO, Maribor. Glasom službenih objav SOLNP z dne 18. julija t. l. v »Jutru« so suspendirani ss. Vesnaver, Franc Nemec, Bizjak (vsi iz Maribora), dr. Brandl, Lichtenberg, Petrovič (vsi iz Čakovca) ter Ludvik Nemec iz Murske Sobote, in sicer radi tega, ker niso poslali LNP (poštni predal 138) po eno sliko za kartoteko. Vsi imenovani

se zanič pozivajo, da pošljejo najkasneje do 19. tm. LNP slike, sicer se bodo predložili JNS v črtanje iz evidence sa-
veznih sodnikov. Z današnjim dnem se u-
kine poverjenstvo SO v Čakovcu. Vsi
klubi iz področja mariborskega OOLNP
imajo odslej naprej zahtevati za svoje tek-
me sodnike le pri poverjenstvu SO v
Mariboru. Poverjenik.

Gospodarske beležke

Živinski sejem. Na včerajšnji mariborski živinski sejem je bilo prignanih 6 konjev, 14 bikov, 130 volov, 440 krav in 15 telet, skupno 605 repov. Cena živini je bila: 1 kg žive teže debeli voli od 3,50 do 4,25 Din, poldebili voli od 2,80 do 3,25, plemenski voli od 3—3,80, biki za klanje 2,80—3, klavne krave debele od 2,50—2,80, plemenske krave od 2,50—3, krave za klobasiranje od 1,75—2 Din, molzne krave 2,25—3, breje krave 2,75—3,50, mlada živina 3,25—3,65, teleta 3,50—4. Prodanih je bilo 392 repov. Mesne cene so bile sledeče: volovsko meso I. vrste od 8 do 10 Din, volovsko meso II. vrste od 6 do 8 Din, meso bikov krav in telic od 4 do 6 Din, teleče meso I. vrste od 8 do 10 Din in II. vrste od 5 do 6 Din za kg. Svinjsko meso pa je notiralo od 8 do 12 Din po kg.

Naš uvoz v Italijo v posankijski dobi. Po poročilih italijanskih trgovskih krogov bo Italija dovolila uvoz onim državam, ki so se pridružile sankcijam samo v višini 10—15% one količine, ki je bila uvožena

v tretjem četrtletju 1934 in sicer proti obvezi istočasnega 100%nega kompenzacijskega nakupa v Italiji. V pogledu izvoza lesa je položaj predhodno še nejasen, ker se sistem novih uvoznih dovoljenj še ni pričel izvajati. Pred nedavnim časom je bila ustanovljena v Italiji posebna dru-

žba za izvoz lesa, v kateri naj bi bili vključeni vsi ital. uvozniki. Ne ve se pa, če bo ta družba delila tudi kontingente za uvoz lesa ali ne. Zdi se pa, da stremijo zveze italijanskih lesnih industrij in zveze lesnih trgovcev istotako po ustanovitvi enotnega odbora, ki naj upravlja in razdeljuje v bodočnosti vse kontingente, ki bodo za uvoz določeni. Naš uvoz v Italijo v tretjem četrtletju 1934 je dosegel skoro 200 milijonov Din in bi po tem odpadlo na letošnji kontingent v tretjem četrtletju približno 20 do 30 milijonov Din.

Izvozniki proti Prizadu. Naši izvozniki se vedno bolj energično bore proti Prizadu in njegovemu delu. Sedaj pripravljajo izvozniki energično akcijo da izločijo Prizad pri nakupovanju pridelkov. Pravijo, da je intervencija Prizada popolnoma odveč, ker je na domačem trgu cena pšenice nižja ko na svetovnem trgu. Zato bodo izvozniki v posebni spomenici na vlado zahtevali, da se omeji delo Prizada samo na kontrolo sadnega izvoza. Izvozniki groze, da bodo vse svoje poslovanje ustavili, če se njih zahteva ne uvažuje ter da bodo sodiščem prijavili likvidacijo svojih firm.

Novice z Murskega polja

Poroka. Poročila se je v Ljubljani učiteljica narodne šole v Križevcih gđ. Vođušek Mateja s prof. Severjem Stanetom iz Maribora.

Toča je pobila še zadnje ostanke. V torek proti večeru so kraji v okolici Radgone doživeli že drugo vremensko katastrofo, ker je pobila kot orah debela toča v vinogradih v okolici Radgone vse kar je še ostalo po močno razširjeni peronospori. S tem so doživeli vinogradniki zadnji udarec, ki je uničil vse, ter so ostale po vinogradih le gole trte. Vinogradniki so radi tega močno potrli, ker so imeli letos velike izdatke s škropljenjem.

Mali oglasi

Razno

Če želite kvalitetni pisalni stroj, tedaj kupite nemušljiv »WANDERER - CONTINENTAL«. — Cene smo za 20% znižali. — Samoprodaja: Ivan Legat, specialist za pisarniške stroje, Maribor, Vetrinjska 30, Podružnica Ljubljana, Prešernova ul. 44. 2569

GRAFOLOG, HIROSOF N. SADLUCKI V MARIBORU. Sprejema dnevno od 9. do 12. in od 14. do 19. ure. Naslov: Maribor, Hotel »Zamorec«, soba 36. 3374

Posest

DVOSTANOVANJSKA HIŠA z lepim vrtom poceni naprodaj. Kralja Petra cesta 132-b, Studenci. 3572

Prodaj

Poceni naprodaj dva panja **CEBEL A. Z.** z medom vred. Jug. Slomškov trg 14. 3971

Službo dobi

PERFEKTNO KUHAČKO iščem za takoj. Gostilna V. cel, Maribor, Rotovski trg 8. 3975

MLAD AKADEMIK (z realno gimnazijo) dobi mesto inštruktorja v boljši hiši. Potrebno je perfektno znanje nemškega jezika. Pismene ponudbe pod »Realna gimnazija« na upravo lista. 3970

Rad' fabrika metalnih proizvoda
Beograd, Surdulička ul. 3
Telefon 25735

Kupujte ploščate gorilnike in obroče za petrolejke domačega proizvoda, prvovrstne kakovosti po nižje navedenih, izjemnih cenah:

velikost	3	5	8	11
ploščati gorilniki	Din 125,-	130,-	165,-	245,-
obroči za petrolejke	Din 25,-	28,-	28,-	40,-

Na gornje cene dovoljujemo po velikosti naročila odgovarjajoč popust. Dobavljamo vsako količino. Zahtevajte vzorce in specialne ponudbe!

A. K.:

Žrtev zveste ljubezni

Zgodovinski roman

36

Sledijo vprašanja, običajna med potjo in prazne opazke o soncu, poti in neudobnosti poštnih voz.

Samo neznanec, četrti potnik, molči, njegovo oko pa žge in pali dekle.

Prav takrat izgovori sobarica preje navedeno opazko.

O, če bi ne bilo tistega groznega četrtega potnika, bi donna Franciška ne imela povoda, da bi potožila nad svojo usodo na nenavadni, smeli poti; toda on jo hoče očitno mučiti. Zdaj jo vprašuje, zakaj ji živa rdečica zaliva lepi obraz, zdaj z zadovoljstvom opazuje, da jo njegova pojava navdaja s strahom in grozo, zdaj jo zopet nepremično gleda; žar teh pogledov sem že opisal.

Ne morem ga prenašati, Teresitta,« reče nesrečnica, ko se voz proti večeru približuje Segoviji, »ne morem ga pre-

našati, zopern mi je. Neka tajna slujna me peče v duši in mi pravi, da mi bo povzročil težke skrbi in usodno nesrečo.»

Potem nadaljuje:

»Teresitta, ali se spominjaš one slike na velikem oltarju v naši cerkvi v Mirabelli, kjer se sveti nadangel Mihael s sijajnim mečem bojuje in z mogočnimi nogami gazi sovražnika naše vere, Evinega zapeljivca, duha teme, peklenškega sata-na. Spomni se njegovega mrkega tica, z brazdami zatrte oholosti razritega čela, in posebno še njenega očeta. »To oko.« zadržti, »oh, nimam besed, da bi ga opisala. Ali ni to njegovo lice, njegovo čelo in oko? Teresitta, bojim se.«

Teresitta, ki je bila že stara in praznoverna, saj je bila po rodu Kastilijanka, se prav tako ustraši, a kljub temu začne tolažiti svojo gospodarico:

»Kaj pa nam more hudega storiti,« reče, »ali nas ni dosti v tem vozu; ali naju ne bi trgovec, najemnik in francoski oficir branili? Trojice pač ne bo zmogel, da niti ne računam poštnega sprevodnika in dveh voznikov.«

»Da, prav imaš,« doda deklica. »Francos je Stanislavov bojni tovariš, mora nam biti prijatelj, zanesem se nanj.«

Od tega časa se je avditor ves ostali dan ponašal, veselil in se je gotovo prav prijetno počutil, ker ga je Španka odlikovala pred drugimi sopotniki in je pozorno poslušala njegove dolge zgodbe in pripovedovanja. A to je razjezilo in razžalilo špančevo oholost.

Ali so bile mogoče njegove sanje snellejšje, ali je mogoče drznež mislil, da se bo lepa, mlada grofica, vrhu tega celo iz mendoškega rodu, v njega zaljubila, ne vem. Niti tega ne vem, če jo je res ljubil; njegovi pogledi so bili zelo smeli in nesramni; v njih je bilo toliko strašno ki-pečega poželenja... Gorje dekletu, ki ga zasleduje Španec s takim pogledom. Iz teh pogledov pa je govorilo tudi očitjanje,

osveta in zdvajanje, vse satanske strasti, ki so zmogljive dati Špancu v roke bodalo in ga naščuvati na uboj ali peklen-sko osveto.

Prične se pripravljati s Francozom. Drug drugemu se rogata in se zbadata med seboj. Francoz ga nadkriljuje z neizčrpno duhovitostjo, Kastilijan pa se odlikuje z neutajljivo zlobo.

Ko se bližajo Segoviji, nanese pogovor na politiko. Kdaj bi se katerikoli Francoz v tem pogledu uklonil?

Prične torej poveljevat Napoleona, njegov veleum in srečo ter moč Francije, kraljice sveta, kakor jo imenuje v svoji posekavski ošabnosti.

»Kdo naj se upre našemu orožju,« pravi, »kdo naj ustavi naše vojske? Kar na besedo mogočnega velikana, našega vladarja se rušijo stari prestoli in nastajajo novi. Nemčija, Italija in Španija so se že pokorile njegovi srečni zvezdi.«

(Dalje sledi.)

Darujte za azilni sklad PTL!

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani.

Odgovorni urednik MAKSO KOREN. Za inseratni del odgovarja SLAVKO REJA, prestavnik ravnatelj STANKO DETELA, vsi v Mariboru.

Tiska Mariborska tiskarna d. d.,